

SZAKVÉLEMÉNY

Ferenczy Károly: Nagybányai táj, 1899-1900 körül

olaj, vászon, 87 x 73 cm

jelzés nélkül

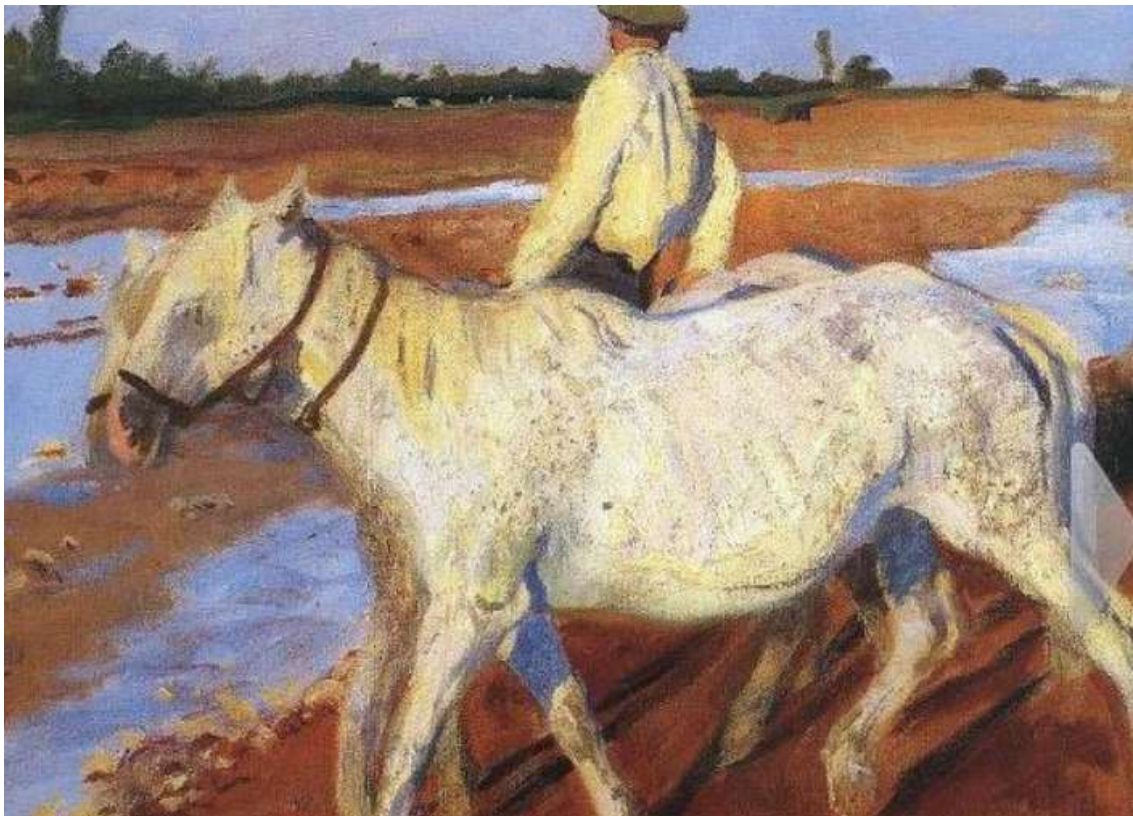
Ferenczy Károly (1861-1917) a modern magyar festészet egyik nagy mestere, a nagybányai művésztelep egyik alapítója és vezetője, a Mintarajziskola és a Képzőművészeti Főiskola tanára, 20. századi művészetünknek az egyik legmeghatározóbb mestere. Ferenczy életművét több monográfia és nagy kiállítás is földolgozta. Az utóbbi évek Ferenczy-kutatásának leglátványosabb eredménye a Magyar Nemzeti Galéria 2011-ben megrendezett nagy Ferenczy-kiállítása volt. Ehhez a kiállításhoz kapcsolódott az a katalógus is, ami Ferenczy Károly teljes életművét földolgozta, a művész valamennyi ismert és lappangó alkotásának számbavételével. Mindezt azért szükséges előre

bocsátani, mert a most vizsgált festmény sem a 2011-es katalógusban, sem annak 2017-ben megjelent, revíziózott változatában nem szerepel. A katalógus egyik szerkesztője és az életmű-katalógus összeállítója Pálinkás Réka volt, aki – miután megismerte ezt a valóban mindezidáig ismeretlen festményt – egy kéziratos tanulmányt írt a jelen festményről is. Pálinkás Réka tanulmányának lényege, hogy a festményt Ferenczy Károly hiteles alkotásának elfogadta, s pontosan ki tudta jelölni helyét a Ferenczy-életműben is. Tanulmányának két legfontosabb érve a helyszín azonosítására és egy, a kép hátoldalán olvasható címke hitelesítésére vonatkozik.

A festmény hátoldalán lévő címke, bár erősen töredékes, de mégis olvasható, s a kézírás is egyértelműen Ferenczy írásként azonosítható. A felirat a töredék alapján így rekonstruálható: „Ferenczy Károly N. Bánya Tájkép” (1. sz. kép)

Ami a megfestett helyszínt illeti, Ferenczy több alkotásán találkozunk ezzel a lapos, sekély vízmosásokkal szabdalts tájjal. Legismertebb ilyen művei a *Józsefet eladják testvérei* 1900-ból (olaj, vászon, 192 x 229 cm, Magyar Nemzeti Galéria – 2. sz. kép), vagy az 1899-es *Lóitatás* (olaj, vászon, 55 x 62 cm, Magyar Nemzeti Galéria – 3. sz. kép). A festményről a nagybányai művészet legelismertebb kutatója, a kolozsvári Murádin Jenő állított ki egy szakvéleményt 1993 decemberében. Murádin is hiteles Ferenczy-alkotásnak tartja a művet, a helyszínt pedig egészen pontosan a Zazar folyónak a Misztótfalu felett, Buság és Sikárló környéki szakaszaként azonosította.

Ami a kép becsült értékét illeti, arról a magyar műkereskedelemben dokumentált aukciós leütési árak alapján alkothatunk fogalmat. Ezek szerint megállapítható, hogy Ferenczy árai az utóbbi években gyakran érték el a 30-40 millió forintos határt, de találkozunk 100 milliós árakkal is, sőt biztos tudomásunk van arról, hogy egyes jelentősebb Ferenczy-alkotások – aukción kívül – több száz milliós áron cseréltek gazdát.

A jelen kép esetében azonban mindenképpen figyelembe kell venni, hogy eddig ismeretlen, tanulmány-jellegű kompozícióval állunk szemben, olyan művel, ami a Ferenczy-irodalomban sem ismert. Ha a fentiek csökkenthetik is a becsült értékét, a kép mérete, kvalitása, az egykorú és a képhez stílusában is szépen illő kerete azonban növelik az értékét. Mindezek alapján **a mű becsértékét 20-25 millió forintban** lehet meghatározni.

Budapest, 2020. július 14.

D r . B e l l á k G á b o r
m ű v é s z e t t ö r t é n é s z
i g a z s á g ü g y i
f e s t m é n y s z a k é r t ő
g . b e l l g a @ g m a i l . c o m
0 6 3 0 4 1 2 0 9 3 2